

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

DEN RIGTIGE STØRRELSE PÅ GROVFODERLAGERET

Ove Lund, SEGES, Erhvervsøkonomi

Herning d. 28.
februar

Følgende gennemgang kan blive **UBEHAGELIG**, og kan også give bivirkninger, som:

- **Mere likviditet**
- **Færre omkostninger**
- **Bedre overblik**

2/3 AF ALLE KVÆGBEDRIFTER HAR OVERSKUD AF GROVFODER!

.... ud fra følgende "tommelfingerregel":

"Har du mere end 0,4 FEN på lager til nytår pr. kg EKM du forventer at producere det kommende år, har du måske en for stor beholdning"

ANALYSE AF DATA FRA 2015

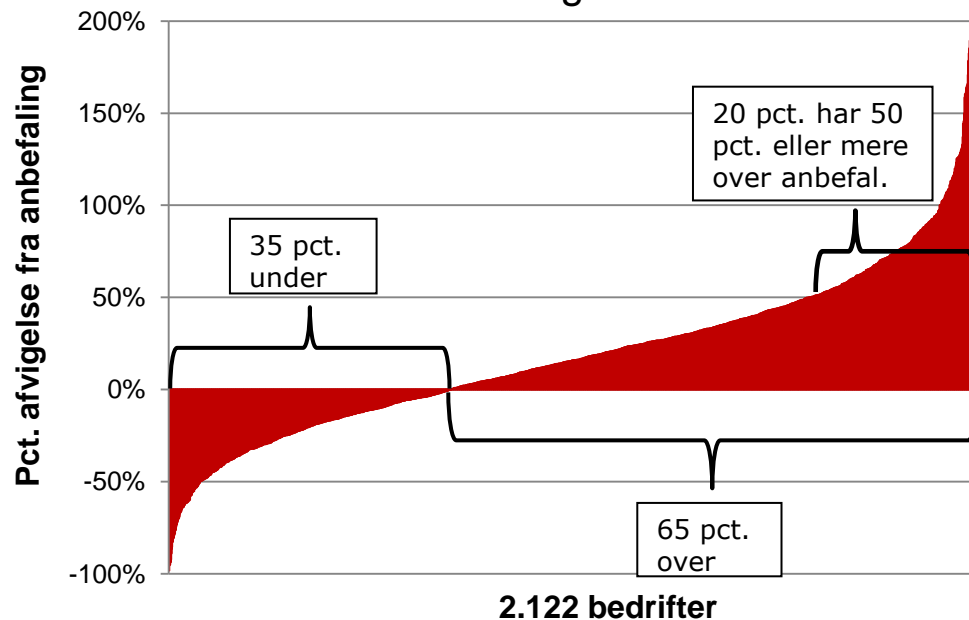
Alle bedrifter med en beholdning over det anbefalede (gns.):

- Antal årskøer 190
- Beholdningsoverskud 312.000 FEN

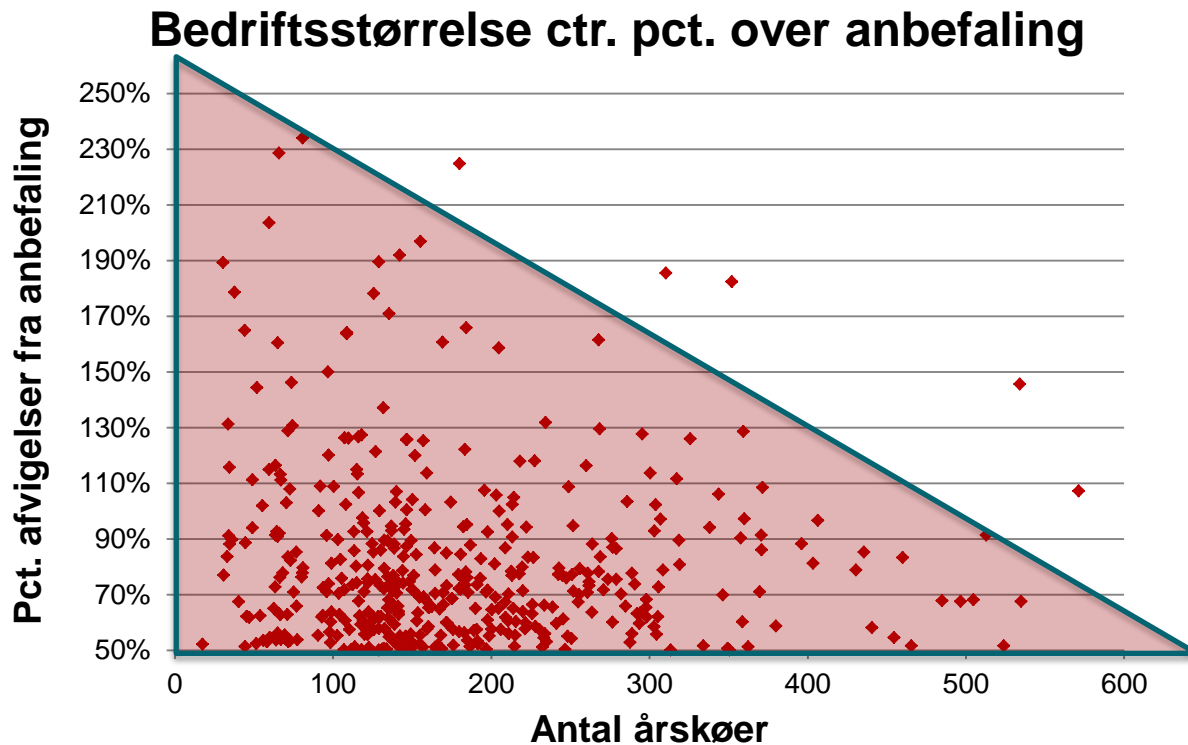
Bedrifter med en beholdning på 50 pct. over det anbefalede (gns.):

- Antal årskøer 179
- Beholdningsoverskud 573.000 FEN

Beholdningens afvigelse fra anbefalet mængde

BEDRIFTER MED 50 PCT. OVER ANBEF.

DET KOSTER I GENNEMSNIT

Alle bedrifter med beholdning over det anbefalede (gns.):

- **358.000 kr. i likviditet**
- **45.000 kr. i omkostninger pr. år**

Bedrifter med mere end 50 pct. over det anbefalede (gns.):

- **659.000 kr. i likviditet**
- **82.000 kr. i omkostninger pr. år**

Pris pr. FEN 1,15 kr.

Svind: 5,0 pct. p.a.

Rente: 7,5 pct. p.a.

HVORFOR SÅ STORE BEHOLDNINGER?

Der **SKAL** være grovfoder nok!!

Opgørelsen af næste års beholdning er **USIKKER!**:

- Beholdningsopgørelsen?
- Årets forbrug?
- Kommende års udbytte?
- Mulighederne for køb af grovfoder?

HVAD KAN VI GØRE VED DET?

Få styr på:

- Beholdningerne
- Udbyttet
- Forbruget
- **Lav en realistisk risikovurdering**
- **Hav en PLAN B klar**

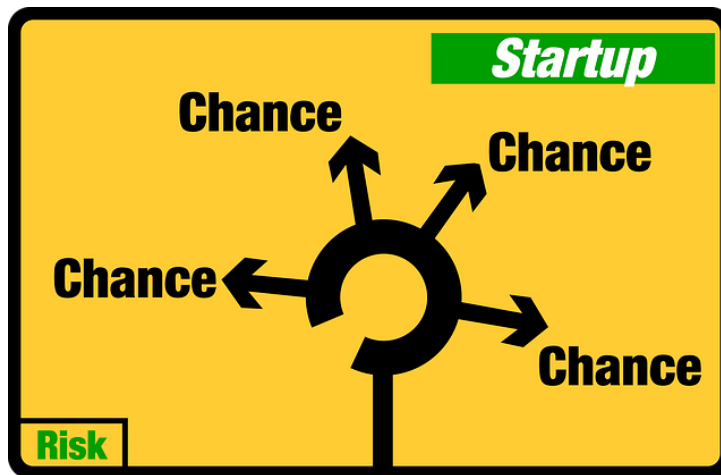

RISIKOVURDERING

Værktøj til kvantificering af risikoen for at løbe tør for grovfoder!

Vurderer usikkerheden ved opgørelsen af:

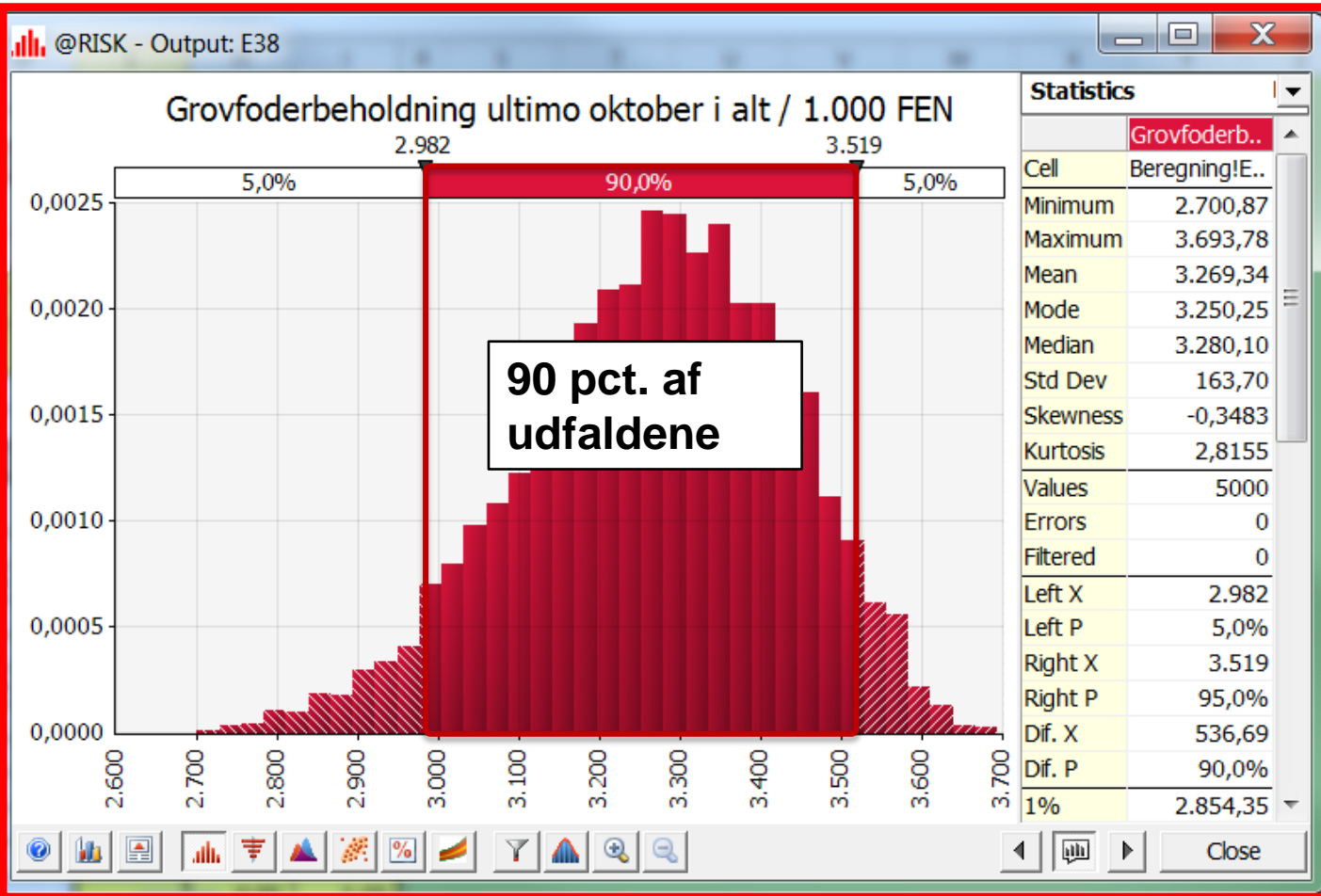
- Beholdning
- Forbrug
- Høstudbytte

FÅ

- Grov
- Vurde
- Grov
- Vurde
- Grov
- Antal
- Årspro
- Antal
- Foderfor
- Andel af
- Fordelin
- Sar
- Beholdn
- Udbytter
- Foderfor

Usikkerhed	
n	Max
95%	105%
95%	105%
95%	105%
65%	110%
85%	105%
90%	105%
95%	105%
95%	105%
95%	105%

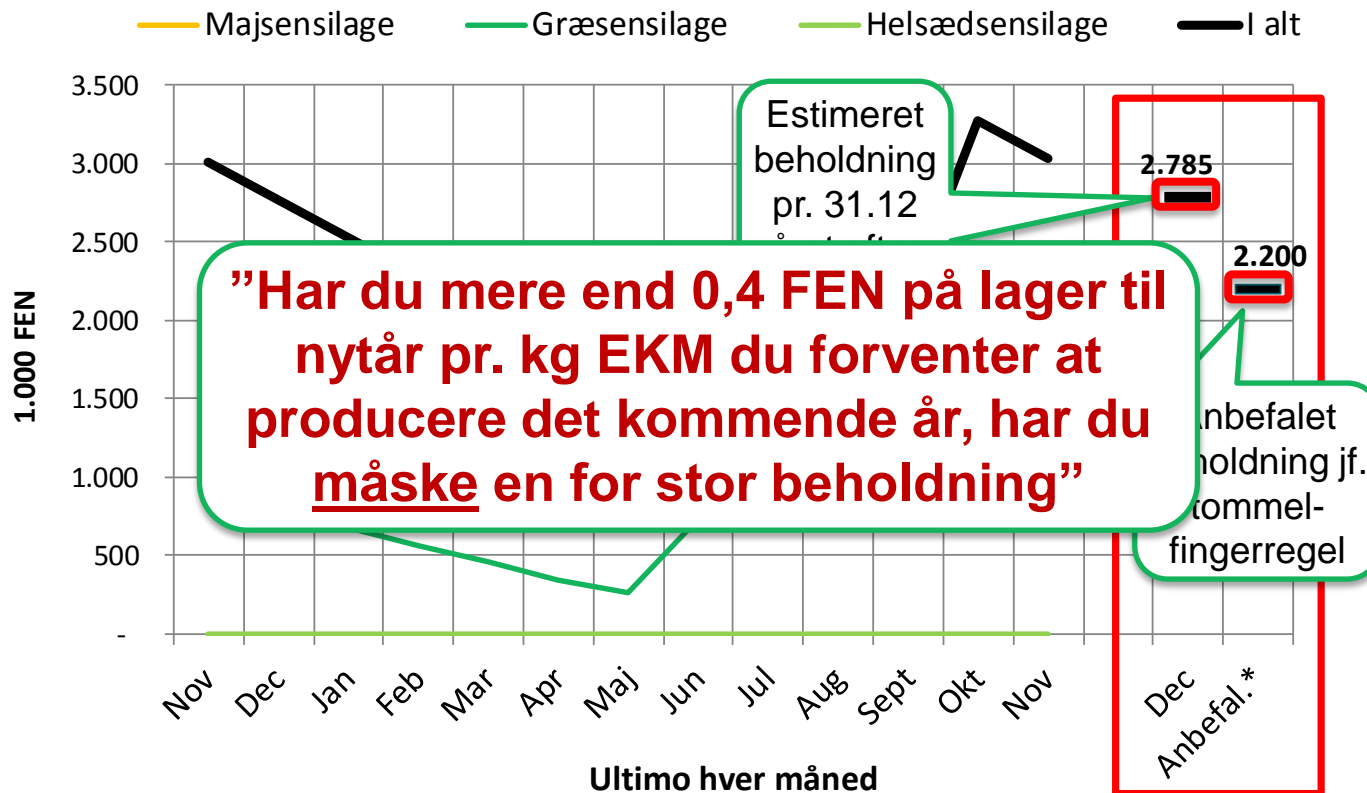
Fordeling af høst (klar til opfodring) (%)

Måned	Majs-ensilage	Frisk slætgræs til staldfodring	Græs-ensilage	Helsædskorn
Nov				
Dec				
Jan				
Feb				
Mar				
Apr				
Maj				
Jun		10%	35%	
Jul			20%	
Aug				100%
Sep	25%		20%	
Okt	75%		15%	
I alt	100%	100%		100%

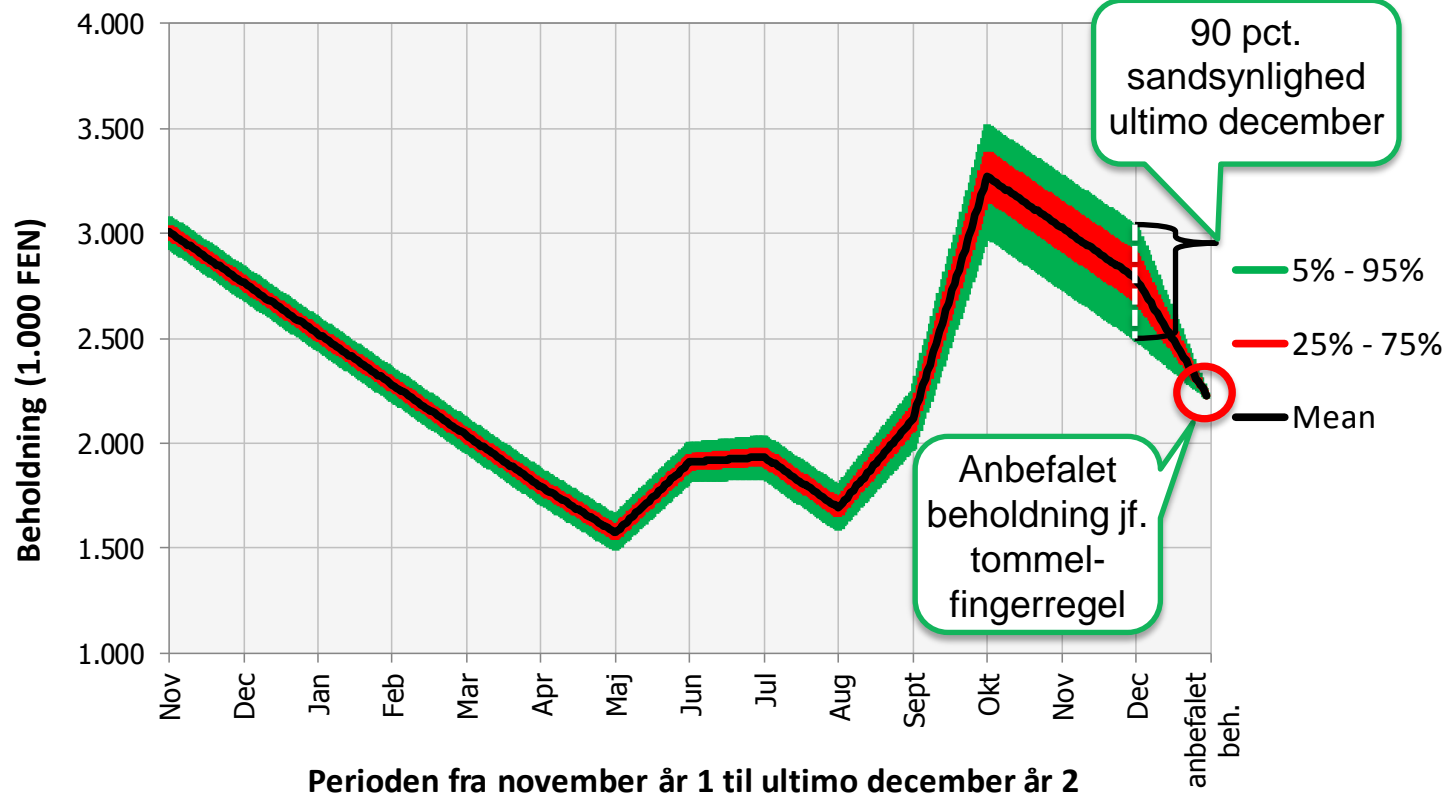
Fordeling af forbrug (%)

Måned	Majs-ensilage	Frisk slætgræs til staldfodring	Græs-ensilage	Helsædskorn
Nov	8,3%		8,3%	8,3%
Dec	8,3%		8,3%	8,3%
Jan	8,3%		8,3%	8,3%
Feb	8,3%		8,3%	8,3%
Mar	8,3%		8,3%	8,3%
Apr	8,3%		8,3%	8,3%
Maj	8,3%		6,6%	8,3%
Jun	8,3%	10,0%		8,3%
Jul	8,3%		8,3%	8,3%
Aug	8,3%		8,3%	8,3%
Sep	8,3%		8,3%	8,3%
Okt	8,3%		8,3%	8,3%
I alt	100,0%	100,0%		100,0%

Beholdningsudvikling

Beholdningsudvikling med usikkerhedsinteraller

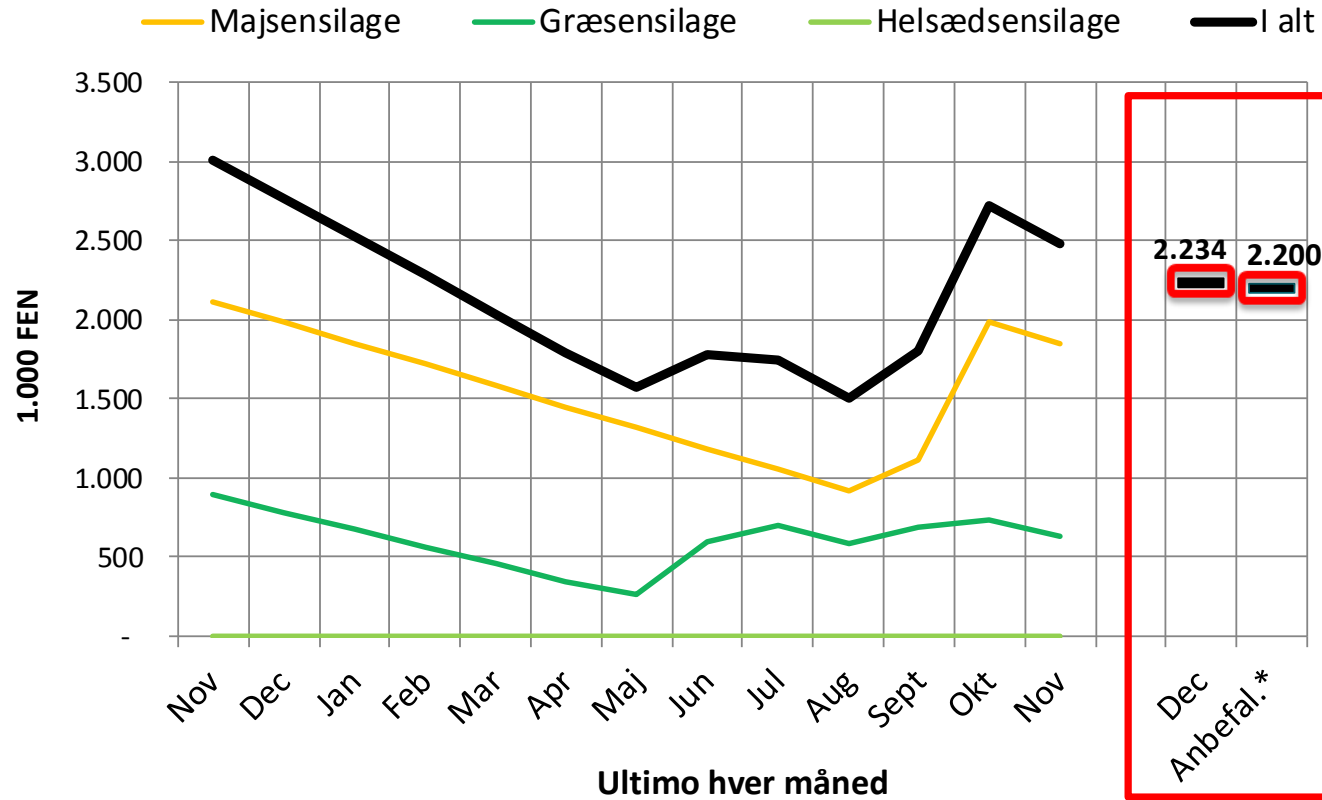
Risikovurdering

(forudsætter brug af @Risk)

Indsæt værdier i de gule felter!				Usikkerhed	
	Ha	Udbytte (FEN pr. ha)	1.000 FEN	Min	Max
Grovfoderbeholdning efter høst (1. november):					
Majshelsæd			2.250	0,95	1,05
Græshelsæd			1.000	0,95	1,05
Helsædskorn			-	0,95	1,05
Beholdning i alt			3.250		
Udbytte ved:					
Markareal til rådgivning	380				
Majshelsæd	155	9.000	1.395	0,65	1,10
Slætgræs	125	8.500	1.063	0,85	1,05
Helsædskorn	-	7.600	-	0,90	1,05
Markareal til andre afgrøder	100				
Udbytte i alt			2.382		

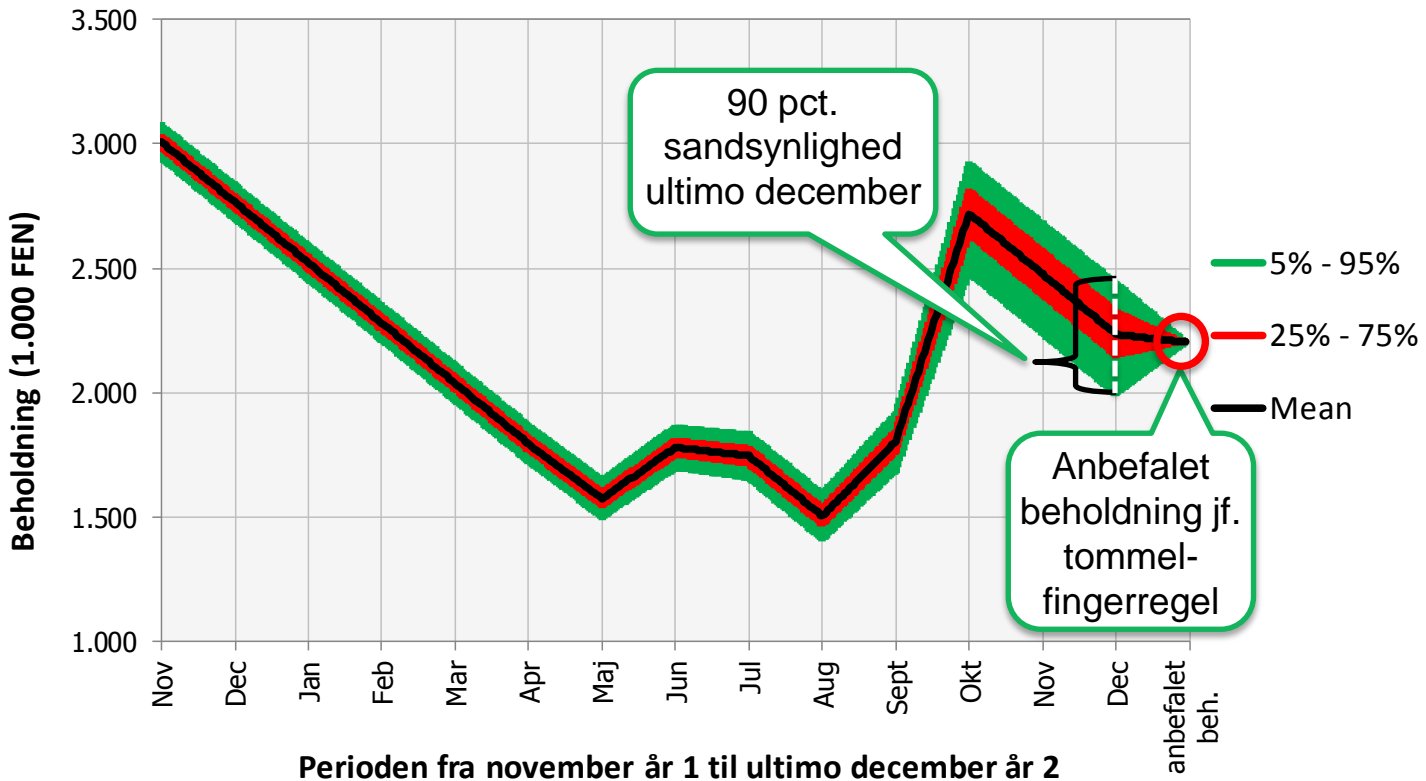
Fra 185 ha majs
og 160 ha græs

Beholdningsudvikling

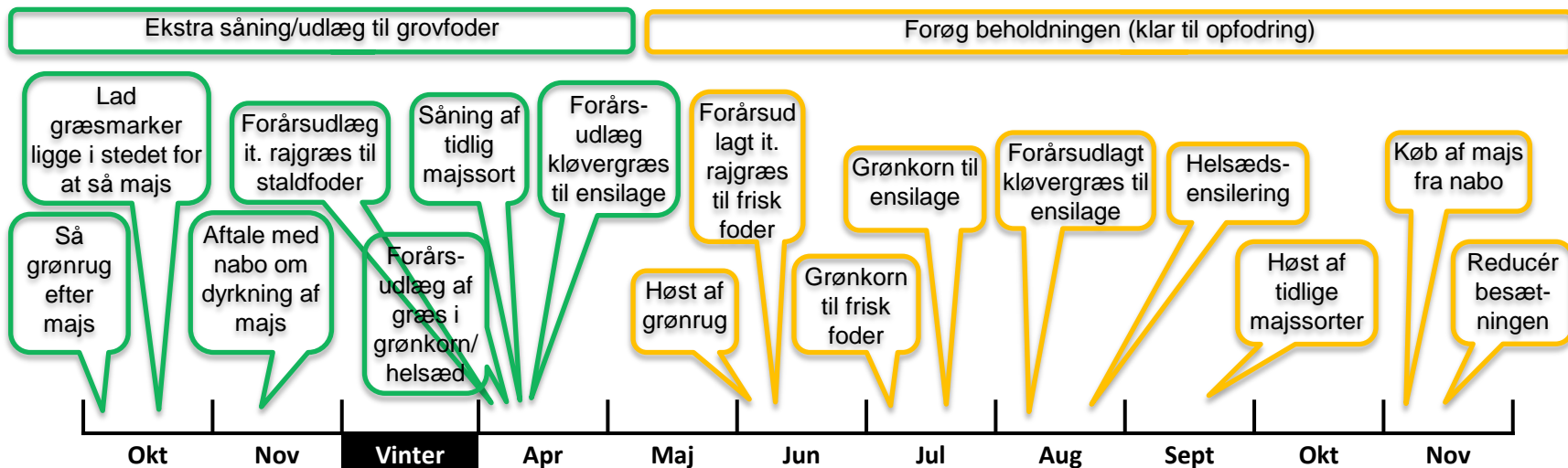

Beholdningsudvikling med usikkerhedsinteraller

PLAN B

Når der efter høst eller i løbet af året er tegn på, at der **ikke er foder nok**:

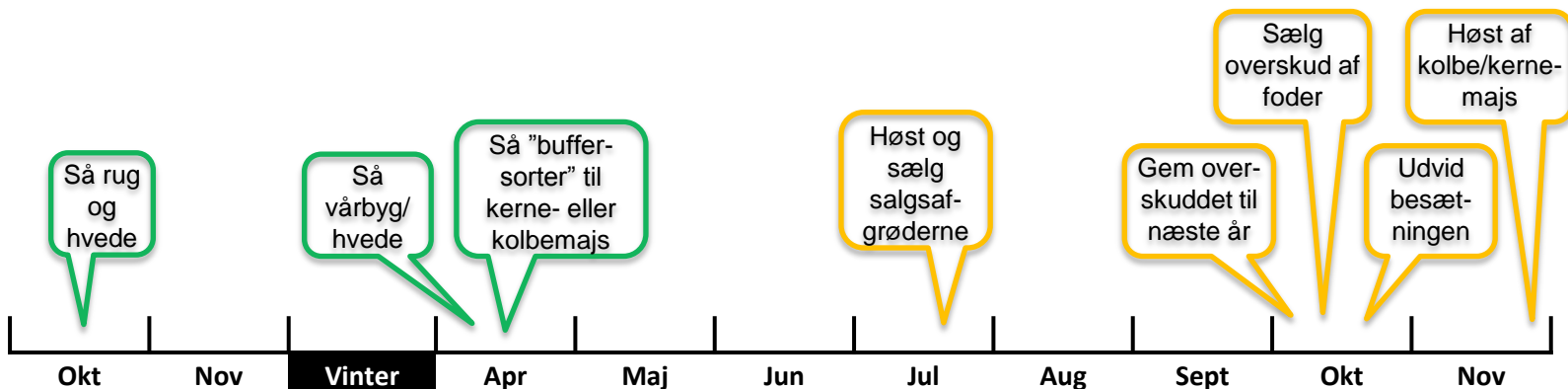
PLAN B

Når der efter høst eller i løbet af året er tegn på, at **beholdningen bliver for stor**:

Indbyg fleksibilitet i markplanen

Reducér beholdningen

KONKLUSION

- Regn på hvad den store beholdning **koster**
- Vurdér **risikoen** for at løbe tør for foder
- Lav en **plan A** for **reduktion** af beholdningen
- Hav en **plan B** klar hvis forudsætningerne brister – både hvis beholdningerne ser ud til at blive for store eller for små
- Det **koster** at gå med både ”**livrem og seler**”
- Anvend eventuelt **værktøjet fra SEGES**

SPØRGSMÅL?